What's Wrong with an Electric Hanukkiah?

The Freehof Institute of Progressive Halakhah

Twelve Minute Shiur #47

<u>Click here</u> for a more comprehensive essay on this topic.

R. Eliezer Melamed, P'ninei Halakhah 12:8

2 3

למעשה, דעת רוב הפוסקים שאין יוצאים ידי חובת המצווה בנורות חשמל.

As a matter of practical *halakhah*, most *poskim* rule that one cannot fulfill the obligation of the *mitzvah* (of Hanukkah) with electric lights.

7 8 9

6

1

4 5

M. Shabbat 2:1

10 11 12

במה מדליקין ובמה אין מדליקין?

13 14 With which wicks and oil are we to kindle (the Shabbat lamp) and with which wicks and oils are we forbidden to kindle it?

15 16

Bartenura

17 18

19

ופתילות שאמרו חכמים אין מדליקין בהם, מה טעם? מפני שהאור מסכסכת בהם, כלומר שאין האור נכנסת תוך הפתילה [אלא] סביב מבחוץ. ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין

בהם! לפי שאין נמשכים אחר הפתילה, ומתוך שאין הנר דולקת יפה חיישינן שמא יטה השמן על פי הנר ונמצא מבעיר. איינ שמא יניח הנר ויצא, ואנן קיימא לן דנר של שבת חובה.

Why did the Sages prohibit certain wicks? Because the flame nibbles at them, that is, it catches around the edges of the wick but does not enter the wick itself. And why did the Sages prohibit certain oils? Because they tend to separate from the wick, and since the flame does not burn well there is concern that people will tilt the lamp (to adjust the flame), which would violate the prohibition against lighting a fire on Shabbat. Another reason: one might not attend to the lamp (and the flame may die), and we hold that it is an obligation to have a (functioning) *ner shel Shabbat*.

B. Shabbat 21a-b

אמר רב הונא : פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן בשבת - אין מדליקין בהן בחנוכה, בין בשבת בין בחול. אמר רבא : מאי טעמא דרב הונא - קסבר : כבתה זקוק לה, ומותר להשתמש לאורה.

Rav Huna said: it is forbidden to use for the Hanukkah lamp those wicks and oils that the Sages prohibited for the Shabbat lamp, either on Shabbat [Friday afternoon] or on weekdays. Rava said: Rav Huna says this because 1) he holds that should the Hanukkah lamp be extinguished one is obligated to rekindle it, and 2) it is permitted to make use of its light.

Rashi

זקוק לה – הלכך לריך לכתחלה לעשות יפה, דילמא פשע ולא מתקן לה. ומותר להשתמש לאורה – הלכך בשבת אסור, שמא יטה ללורך תשמיש.

one is obligated to rekindle it – therefore one should be sure in the first place to make a good flame, lest one negligently forget to rekindle it.

 it is permitted to make use of its light – therefore it is forbidden (to use these materials) for the Hanukkah lamp on Shabbat, lest one tilt the lamp to make a better flame.

ורב חסדא אמר: מדליקין בהן בחול, אבל לא בשבת, קסבר: כבתה אין זקוק לה, ומותר להשתמש לאורה.

And Rav Ḥisda says: it is permitted to use them on weekdays but not on Shabbat. He holds: 1) should the Hanukkah lamp be extinguished one is *not* obligated to rekindle it, and 2) it is permitted to make use of its light.

אמר רבי זירא אמר רב: פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן בשבת - מדליקין בהן בחנוכה, בין בחול בין בשבת.

אמר רבי ירמיה: מאי טעמא דרב - קסבר: כבתה אין זקוק לה, ואסור להשתמש לאורה.

R. Zeira said in the name of Rav: it is permitted to use for the Hanukkah lamp those wicks and oils that the Sages prohibited for the Shabbat lamp, both on Shabbat and on weekdays.

R. Yirmiyah said: Rav says this because 1) he holds that should the Hanukkah lamp be extinguished one is not obligated to rekindle it, and 2) it is *forbidden* to make use of its light.

Shulhan Arukh Orah Hayyim 673:1

כל השמנים והפתילות כשרים לנר חנוכה, ואף על פי שאין השמנים נמשכים אחר הפתילה ואין האור נתלה יפה באותם הפתילות.

הגה: ומיהו שמן זית מלוה מן המובחר, ואם אין שמן זית מלוי מלוה בשמנים שאורן זך ונקי; ונוהגים במדינות אלו להדליק בנר של שעוה, כי אורן ללול כמו שמן.

All wicks and oils are permitted for the Hanukkah lamp, even if the oil doesn't attach to the wick and the flame does not catch well on the wick.

Isserles: However, the best way to fulfill the mitzvah is with olive oil, though if one does not have olive oil one should use oils that make a bright flame. The custom in these [Ashkenazic] lands is to use wax candles,* since their light is clear like that made by oil.

*Mishnah B'rurah

ומ"מ מלוה בשל שמן טפי מנרות של שעוה דע"י השמן נעשה הנס.

But it is still preferable to use oil rather than wax candles, because the miracle took place by means of oil.

R. Yitzhak Shmelkes (Galicia, d. 1905), Resp. Beit Yitzhak, Yore De`ah 1:120

ובדבר אם יכול לברך על גאס ליכט או על עלעקטערישעס ליכט להדליק נר של שבת, נלפעייד דיכול לברך ויוצא ידי חובת המצוה. ולדעתי יכול לומר להדליק נר דכל מאור הדבוק בשמן או בפתילה מיקרי נר, וכאן גייכ המאור דבוק בהכלי...

On the question whether one may recite the blessing "to kindle the Shabbat lamp" over a gas light or an electric light, it seems to me that one may say the blessing and fulfill the obligation. For any light that attaches by way of oil [fuel] and wick is called a "lamp" [ner], and in these cases the light does attach...

אך לענין הדלקת נר חנוכה אינו יוצא לא בעלעקטרישעס ליכט ולא בגאסליכט. חדא ששמן זית מצוה מן המובחר. ועוד כיון שנעשים להדליק בכל ימות השנה לא הוי פרסומא ניסא.

But one does not fulfill the obligation to kindle the Hanukkah lamp with a gas light or an electric light. For one thing, "the best way to fulfill the *mitzvah* is with olive oil." Moreover, since we use these lights the rest of the year, they do not serve to "publicize the miracle" of Hanukkah.

R. Mordekhai Yehudah Winkler (Hungary, d. 1932), Resp. L'vushei Mordekhai 3, Orah Hayyim no. 59

ולענייד דבר פשוט שאינו יוצא, דאם כי יוצא בכל השמנים ורק שמן זית מצוה מן המובחר בין לנר שבת ובין לנר חנוכה, אך עכייפ צריך להיות דומיא דשמן, דהיינו שיש בו שמנונית דהשמנונית עצמו גורם שידלק, ואפיי נר שעוה וחלב ידוע דרק השמנונית גורם הדלק והאורה... וכמוה העלעקטעייר שאינו רק כח האש הנטמן בתוכה, אבל אין בו שמנונית אם אין זכר לשמן כלל ולא שום רמז. It seems obvious to me that one does not fulfill the obligation [to kindle the Hanukkah lamp with an electric light]. True, all oils are permissible, and olive oil is simply "the best way" to fuel either the Shabbat lamp or the Hanukkah lamp. But in any case, the fuel must resemble oil, that is, its substance must be oily. Even a candle made of wax or fat feeds the flame with its oil-like substance... (whereas) electricity is the power that feeds the flame but has no oily substance whatsoever.

R. Shlomo Zalman Auerbach (Israel, d. 1995), Resp. Minhat Shlomo 2:58

נלענייד כיון דעיקר הטעם דאמרינן הדלקה עושה מצוה כתבו הראשונים משום דבעינן דומיא דמנורה שבמקדש, ושם היתה עיקר המצוה לעשות שלהבת.

It seems to me that the rule "the *mitzvah* is performed by kindling" means, as the *rishonim* have written, that the hanukkiah must resemble the *menorah* in the Temple, and in the Temple, the *mitzvah* was performed by making a flame.

R. Yosef Mesas (Algeria-Israel, d. 1974), Resp. Mayyim Hayyim, Orah Hayyim 1:279

וצעיר אני לא ידעתי מדוע צייע, ולא יהיה ההיתר פשוט, אם משום הפתילות, הלא כל הפתילות כשרות לנר חנוכה, אפילו פתילות שאין האור נתלה בהן יפה, כמייש בסימן תרעייג סייא עייש, וכאן יש חוטי נחשת תוך הגביע שהאור נתלה בהם יפה יפה ... ואם מפני שהנס נעשה בשמן, גם זה אינו, שהרי במדינות אשכנז נהגו להדליק בנרות של שעוה, מפני שאורן צלול כמו שמן, כמייש שם בהגה, עייש.

I don't see any doubt as to the permit [for the electric hanukkiah]. Is the objection to the wicks? *All* wicks are acceptable [according to the Talmud], even those on which the flame doesn't attach well. In this case, the light attaches quite well on the copper wires... Is the objection that the miracle took place by means of oil? This, too, can be refuted, for the Ashkenazic custom is to use wax candles because their light is as clear as that thrown off by oil...

ואייכ העיקר הוא שיהיה אור צלול, ויהיו הנרות מונחים על הפתח, שיהיו ניכרים שהם לפרסומי ניסא דחנוכה. ובנידון דידן אין לך אור צלול יותר ממנו, וגם יניחם על הפתח, ואי משום דהדלקה עושה מצוה, גם פה יש הדלקה וכבוי, ולכך אסור להדליקו ולכבותו בשבת ויוייט. ואייכ לדעתי המעט נרי דשרי לעשות ממנו נרות חנוכה, ואחר שיעור זמן הדלקתה, אם ירצה לכבותה, הרשות בידו...

The fundamental requirement, therefore, is that the light should be clear, that the lamp should be placed in the doorway, and that it should be recognizable as proclaiming the miracle of Hanukkah. There is no light clearer than that of the electric Hanukkiah, which can be placed in the doorway. Is the concern the rule that "the *mitzvah* is performed by kindling"? An electric device is subject to the definition of "kindling" and "extinguishing," and it is forbidden to perform either of those actions on Shabbat or festivals. Therefore, in my humble opinion, it is permitted to use an electric Hanukkiah for the Hanukkah lights…